

תפ"ח 25853/06/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד מהדי אגבאריה

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 25853-06-21 מדינת ישראל נ'

אגבאריה(עציר)

לפני הרכב השופטים:

כב' השופט אבי לוי [אב"ד] כב' השופט ערן קוטון כב' השופט איל באומגרט
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם

מוחמד מהדי אגבאריה (עציר)

גזר דין

כללי

ביום 11.6.21 הוגש כתב אישום נגד הנאשם שלפנינו, מוחמד מהדי אגבאריה. כתב האישום הנ"ל כלל שני אישומים. האחד, עניינו בעבירות שעניינן **מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה; פעולה בנשק למטרות טרור והחזקת נשק**; האחר, עניינו **במעשה טרור של ניסיון לרצח (שתי עבירות) ותקיפה הגורמת חבלה של ממש**.

ביום 3.12.21, כפר סנגורו המלומד של הנאשם, עו"ד עלאא - אלדין עתאמנה בכל עובדות כתב - האישום, תוך שטען שהודאותיו של הנאשם הוצאו מפיו תוך שימוש באמצעים פסולים, באורח ההופך אותן לבלתי - קבילות. הוא כפר בטענה שהחזיק בנשק שלא כדין או שירה בנשק אל עבר שוטרים, וכן כפר בטענה שזרק רעפים מגג ביתו אל עבר אנשי כוחות הביטחון על - מנת לפגוע בהם תוך שטען שבהיותו בהלם ובפחד זרק שלושה רעפים בכוונה להפחיד ולהרחיק את הסכנה שנשקפה לו.

לאור זאת, נשמעו ראיות להוכחת האישומים במסגרת פרשת התביעה, עד אשר ביום 7.3.22, הודיעו באי כוח הצדדים כי הגיעו לכלל הסדר טיעון, אשר ייתר את המשך שמיעת הראיות בתיק. הודע, כי במסגרת ההסדר עבירות הניסיון לרצח, שנכללו במקור, כאמור, בפרט האישום השני הומרו לעבירות, שעניינן **מעשי טרור של חבלה בכוונה מחמירה**. לעניין העונש לא הגיעו הצדדים לכלל הסכמה.

הנאשם הודה בכל האמור בכתב - האישום המתוקן.

להלן יובאו עובדות כתב - האישום המתוקן, עובדות אשר יהוו בסיס לגזירת עונש לנאשם במסגרת גזר - דין זה.

עובדות כתב האישום המתוקן

בפתח כתב - האישום הובהר, שהאירועים המתוארים בו התרחשו בעיצומה של מערכה צבאית בין מדינת ישראל לארגון החמאס ברצועת עזה - "מבצע שומר החומות". צוין, כי בימים שלפני האירועים המתוארים להלן הייתה נתונה האוכלוסייה האזרחית בארץ למתקפה של מאות רקטות ובה בעת התעורר גל של הפרות - סדר והתפרעויות אלימות ברחבי הארץ על רקע לאומני - גזעני; שכלל תקיפות כלפי כוחות המשטרה והביטחון וכלפי אזרחים יהודים וערבים כאחד.

בהתאם לאישום הראשון, **במשך מספר שנים** ועד יום 20.5.21, **החזיק הנאשם אקדח מסוג F.N. שלא כדין**; הוא אף החזיק שתי מחסניות ו-103 כדורים לאקדח שלא כדין.

בתאריך 14.5.21 בשעת ליל, התקהלו רבים בצומת עין איברהים; הם הבעירו פחים וצמיגים בכביש וידו אבנים לעבר שוטרים תוך הפרת הסדר הציבורי באורח שהיה בו להטיל אימה על הציבור; סמוך לחצות **ועל רקע האירועים הללו ואמונת הנאשם שכוחות ביטחון ישראלים פגעו בקדושת מסגד אל - אקצא, החליט הנאשם לירות בשוטרים ולגרום להם חבלה חמורה בכוונה להטיל בהם נכות או מום או לגרום להם חבלה חמורה. הדבר נעשה ממניע לאומני - אידיאולוגי ובמטרה לעורר פחד או בהלה בציבור. בהמשך להחלטתו זו ובמטרה לקדם את מעשה הטרור, יצא הנאשם מביתו ונסע למקום ברכב כשהוא נושא עמו את האקדח ובו מחסנית טעונה בכדורים.**

דקות מספר אח"כ, כ-12 דקות לאחר חצות, הגיע הנאשם למקום ההתפרעות הנ"ל ועצר את רכבו סמוך למתפרעים. דקות ספורות אחר - כך, לאחר שמספר שוטרים התקרבו והחלו לירות רימוני - גז מדמיע לעבר המתפרעים על - מנת לפזרם, **ירה הנאשם באקדח כשהוא ישוב ברכב ממרחק של כמאה מטרים לעבר השוטרים, עשר יריות לפחות מתוך מניע לאומני - אידיאולוגי.**

אחר כך, נמלט הנאשם מהמקום ברכבו כשהוא נושא את אקדחו עמו.

בכך עבר עבירות שעניינן מעשה טרור של חבלה בכוונה חמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 **(להלן: "חוק העונשין" או "החוק")** בצירוף לסעיף 37 לחוק המאבק בטרור, תשע"ו - 2016 **(להלן: "חוק המאבק בטרור")**; פעולה בנשק למטרות טרור (החזקה והובלה) בניגוד לסעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור; החזקת נשק, בניגוד לסעיף 144(א) לחוק העונשין.

האישום השני הכלול בכתב האישום המתוקן עוסק באירועים שאירעו ביום 16.5.21 בשעה 17:40. בעקבות המעשים המתוארים לעיל הגיעו אנשי כוחות הביטחון ובהם השוטר חובב ואיש השב"כ גברי סמוך לבית מגוריו של הנאשם כדי לעצור אותו. **הנאשם הבחין בהם ולפיכך, עלה על גג הבניין בן ארבע הקומות והסתתר שם.** כשדפקו אנשי כוחות הביטחון על דלת הבית ניגש הנאשם אל מערום רעפים שהיה על גג הבניין **כדי להשליך רעפים על ראשי אנשי כוחות הביטחון** בכוונה להטיל בהם מום, נכות או לגרום להם חבלה חמורה בין השאר **מתוך מניע לאומני ואידיאולוגי.**

בהמשך, **נטל הנאשם רעף ששוקל כ-3 ק"ג, ניגש אל שפת הגג, הביט מטה ותוך תנועת הנפה הטיחו לעבר גברי ואנשי כוחות הביטחון שעמדו מתחת לשפת הגג בפתח הכניסה לבניין.**

רעף זה פגע בראשו של גברי, אשר חבש קסדה אותה עת והתנפץ על ראשו. חלקים של הרעף פגעו בכתפו

ובידו של גברי ובידו של חובב, שעמד בסמוך בלא שקסדה תכסה את ראשו.

בהמשך, ומתוך מניע דומה, שב הנאשם אל המערום, נטל ממנו שני רעפים נוספים, ניגש אל שפת - הגג והטיח **מטח של רעפים אל עבר אנשי כוחות הביטחון, ששהו ליד פתח הכניסה**. הרעפים פגעו ברצפה סמוך למקום עמידת השוטרים והתנפצו.

בתגובה, ירה אחד מאנשי כוחות הביטחון 3 כדורי ספוג אל עבר הנאשם כאשר אחד מאלו פגע בו. בהמשך, נעצר הנאשם בידי אנשי כוחות הביטחון שעלו לגג.

כתוצאה מפגיעת הרעף בגברי הוא סבל מכאב בכתף ומשריטה בזרוע; חובב סבל מרגישות מקומית בכף ידו.

מעשים אלו מהווים עבירות שעניינן **מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה** לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין בצירוף לסעיף 37 לחוק המאבק בטרור (שתי עבירות); וכן **תקיפה הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

טרם גזירת עונשו של הנאשם ביקשנו משירות המבחן להכין תסקיר לעניין עונשו של הנאשם. להלן יובאו עיקריו.

תסקיר שירות המבחן

במסגרת התסקיר צוין, שהנאשם מלין על תנאי מעצרו ועל הגדרתו כ"עצור ביטחוני", מה שפוגע בזכויות הניתנות לעצורים פליליים. צוין כי הוא זוכה לביקורים שבועיים מצד בני משפחתו. שירות המבחן לא התרשם ממצוקה רגשית קיצונית על רקע תנאי מעצרו.

צוין בתסקיר, כי הנאשם הוא בן 36, נשוי ואב לשניים (בני 8 ו-9). הוא עבד, טרם מעצרו, בבניין. עולה, כי הוא השלים 10 שנות - לימוד עד אשר איבד עניין בלימודים ומצא לנכון להתפתח כלכלית. הוא השתלב בשוק העבודה כעובד - בניין עד למעצרו כעת.

משפחת המוצא שלו נורמטיבית ולא הייתה מעורבת מעולם בפלילים. לפיכך, הללו התאכזבו ממעצרו ומהסתבכותו הפלילית, הנדונה כאן. בהתייחס לעבירות הנדונות הוא נטל אחריות מלאה וצוין, שכניסת חיילים למסגד אל אקצא באירועי "שומר החומות" תוך פגיעה בקדושת המסגד לא הייתה מקובלת עליו ועל רקע המהומות ברחבי הארץ על רקע לאומני הוא מצא לנכון לפעול כפי שפעל. את האקדח החזיק שלא ברישיון לצורכי הגנה עצמית, לדבריו. הוא טען שהרירות שירה נועדו להפחדה ובלא כוונה לפגוע. **הוא אמנם הביע צער על מעשיו אך קצינת המבחן לא התרשמה שהדברים כנים באורח מלא.**

באשר למעשים הכלולים בפרט האישום השני, נטילת האחריות מצדו באוזני קצינת המבחן הייתה חלקית. לדבריו, הוא עלה לגג לאחר ששוטרים הגיעו לביתו ונקשו על הדלת "באופן אכזרי וכוחני". הוא ביצע את המעשה לאחר שהיה עד לאירועים בכניסה לביתו ופעל כפי שפעל על - מנת להפחיד ולהרחיק את השוטרים מאחיו, כך לדבריו. לדבריו, האמור

בהתנהגות נורמטיבית בתגובה להתנהגות השוטרים.

לא למותר לציין שבמהלך דיון הטיעונים לעניין העונש, וידאנו עם הנאשם כי הוא ער לאמור בכתב האישום ולמשמעויותיו וכי הוא מקבל אחריות מלאה לכל האמור בו.

צוין, כי עניינו של הנאשם נבחן בשירות המבחן עוד בשנת 2016 כאשר הואשם בעבירות של ירי בנשק חם במקום מגורים; השירות התרשם אז מהעדך הכרה במשמעות המעשים ובחומרתם ומנטייה למזער את חלקו במעשים. הומלץ אז על ענישה מוחשית שתעביר את המסר הראוי לנאשם. בפועל הוא נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל. צוין, כי לחובתו נרשמו עבירות נוספות - עבירות רכוש בשנת 2012 ועבירות נשק משנת 2017 כאשר בגין האחרונה אף ריצה עונש מאסר.

הנאשם הודיע לקצינת המבחן שאיננו זקוק לטיפול אף כי הביע עניין להיות משולב בתהליך כאמור כדי לזכות בניכוי שליש מהמאסר. התרשמות השירות מהנאשם הייתה כזו המלמדת על **קושי ליטול אחריות למעשים ולהתחבר לחומרתם תוך שימוש במנגנוני ניתוק ורציונליזציה שאינם מאפשרים לו להתבונן באופן ביקורתי על מעשיו ולזהות את כשליו ההתנהגותיים**. צוין, כי המניע הדתי הלאומני וקדושת "אל - אקצא" מניעים את התנהלותו; הוא חש פגיעה בכבודו האישי; הוא מתקשה להפעיל שיקול - דעת מותאם לתוצאות מעשיו ונוטה להגיב באימפולסיביות ובאלימות.

הערכת השירות היא, כי הנאשם עלול בקלות להיגרר לסיטואציות שליליות ובעיקר דוגל באידיאולוגיה קיצונית סביב הדת, ללא הפעלת שיקול - דעת מותאם לתוצאות המעשים במישורי החיים השונים. השירות מציין, כי המעשים עליהם הוא נותן את הדין כאן נעוצים בהזדהות מושרשת עם אג'נדות קיצוניות ותפיסות הנותנות לגיטימציה להפעלת אלימות במצבים מלחיצים ומורכבים.

צוין גם, כי סנקציות עונשיות בעבר לא הועילו וכי **קיים סיכון גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד**.

לפיכך, נמנע השירות ממתן המלצה על חלופת ענישה שיקומית בקהילה אשר עשויה להפחית הישנות עבירות דומות בעתיד.

ראיות לעניין העונש

מטעם התביעה הוגש לפנינו תדפיס מידע פלילי, אשר לימד שהנאשם נדון בבית - משפט זה ביום 19.4.17 בגין **עבירות של נשיאת נשק שלא כדין, ירי מנשק חם והסעת תושב זר השווה בארץ שלא כדין לעונש מאסר בפועל בן 15 חודשים**; 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור עבירה בנשק או עבירה מסוג פשע במשך 3 שנים ולקנס כספי. כן עלה מהתדפיס שהוא הורשע בעבירות של פריצה לרכב, גניבת רכב וחבלה במזיד ברכב בשנת 2012 לעונש של מאסר על תנאי.

מטעם ההגנה העידה רעייתו של הנאשם, הגב' איסראא אגבריה, אם שני ילדיו (בני 8 ו-9 שנים). הגב' אגבריה ביקשה את התחשבות בית - המשפט במצבה הקשה, בשים לב לכך שהנאשם הוא המפרנס היחיד בבית; היא עמדה על געגועי ילדיו של הנאשם אליו. העדה ציינה שהיא ובני משפחתה חשים כעס כלפי הנאשם על מעשיו, אשר פגעו בפועל בה ובילדיה.

טיעונים לעניין העונש

התביעה

בפתח טיעוניו לעניין העונש ציין ב"כ המלומד של המאשימה, עו"ד יאיר גויכמן, כי לצד העבירות שבעשייתן הורשע הנאשם נקובים עונשים מרביים חמורים: 25 שנות מאסר בגין עבירה של מעשה טרור שעניינו חבלה בכוונה מחמירה (בכתב האישום המתוקן נכללו שלושה סעיפים ממין זה), 20 שנות מאסר בגין עבירה שעניינה פעולה (החזקה והובלה) בנשק למטרות טרור; 7 שנות מאסר לצד עבירה שעניינה החזקת נשק; 3 שנות מאסר לצד עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש.

ב"כ המאשימה עמד על כך שלהסדר הטיעון עם הנאשם הגיעה המאשימה רק לאחר שמיעת חלק ניכר מן הראיות. הוא הדגיש, שמעשיו של הנאשם המתוארים לעיל בוצעו בעיצומו של מבצע "שומר החומות", שהיה מערכה צבאית של ממש, כשהאוכלוסייה האזרחית במדינה נתונה הייתה למתקפה של מאות רקטות שנורו מאזור חבל עזה. הוא ציין, כי בתקופה זו התעורר גל של הפרות - סדר אלימות ברחבי הארץ על רקע לאומני - גזעני שכלל תקיפה של כוחות ביטחון ומשטרה וכן כלפי אזרחים יהודים וערבים. בבואו להציע מתחם עונש הולם, עמד ב"כ המאשימה על כך, ששורה של ערכים נפגעו פועל יוצא של המעשים - ריבונות המדינה ושלטון החוק החייב לשרור בה; הסדר הציבורי נפגע גם כן כמו גם שלומם, כבודם וביטחונם של אנשי - ביטחון שפעלו במסגרת תפקודם כדי לנסות להשיב את הסדר על כנו.

לטענתו, בשים לב לכך, שהמעשים בוצעו בשעת לחימה ראוי לראות בפגיעתם בערכים המוגנים בעלת עוצמה גבוהה מאד.

לדעת ב"כ המאשימה, יש לראות בכל אחד מהאישומים בגדר "אירוע נפרד" בשים לב לכך שעניין לנו במספר עבירות, חלקן שונות, שבוצעו כלפי אנשים שונים, במועדים שונים ואשר כל אחד מהם פגע בביטחון הציבור וגורמי אכיפת החוק.

הוא לא התעלם מכך, שקיימת סמיכות זמנים מסוימת בין המעשים אך טען, שעל - פי פסיקת בית המשפט העליון גם מקום בו בוצעו המעשים בקרבת זמן ומקום, ככל שהם פוגעים באינטרסים מוגנים שונים ובקרבת שונים תגבר ההצדקה לראות בהם אירועים שונים ונפרדים.

ב"כ המאשימה עמד על נסיבות ביצוע המעשים שאף הן מחמירות. לדידו, האמור בעבירות מן החמורות בספר החוקים שבוצעו ברצף של יומיים; רצף זה מלמד על גמירות דעת מצדו לפגוע בכוחות הביטחון, מה שמלמד כשלעצמו על תפיסת עולם ועל נכונות אקטיבית לפגוע בגוף ובנפש על רקע תפיסה זו.

הודגש כי ביצוע העבירות על רקע מניע לאומני דווקא מהווה נסיבה מחמירה המביאה לא פעם להכפלת העונש הקבוע

בחוק לצד העבירה. בהתאם לפסיקת בית - המשפט העליון, עבירות המבוצעות על רקע זה מחייבות החמרה בענישה ביחס לעבירות דומות, המבוצעות על רקע אחר.

ב"כ המאשימה עמד על כך, שמעשי אלימות חמורים שבוצעו בתקופה הנפוצה בה מדובר כאן הזינו את מעשי ההתפרעות והאלימות הבאים; לפיכך, אין להשקיף על מעשי הנאשם ככאלה הניצבים לבדם אלא על כאלה שגם גרמו להתססה ולהסלמה.

כן עמד ב"כ המאשימה על כך, שבפסיקה נקבע שהענישה בכגון דא צריכה להיות מושפעת לא רק מהתרומה של המתפרע הקונקרטי אלא גם מתוך ראייה רחבה יותר של המטרה המשותפת של ההמון, שהנאשם היה חלק ממנו. הוא הדגיש, שבהתאם לפסיקה הנוהגת, נסיבות אישיות ושיקולי שיקום נדחקים מפני שיקולי ההגנה על ביטחון הציבור והרתעת עבריינים בכוח מפני ביצוע מעשים דומים. ב"כ המאשימה אף הפנה תשומת הלב לכך, שאת הנשק החם ששימש אותו בביצוע הירי לעבר השוטרים החזיק הנאשם כמה שנים עובר למעצרו.

עוד הופנינו בידי ב"כ המאשימה לנסיבות הבאות הקשורות לביצוע העבירות -

א. עניין לנו במעשה מתוכנן, תכנון שכלל הצטיידות באקדח ויציאה ברכב למקום.

ב. חלקו של הנאשם בביצוע המעשה היה דומיננטי.

ג. בשני המקרים עלול וצפוי היה להיגרם נזק כבד לבני - אדם פועל יוצא של מעשיו של הנאשם - פגיעות ירי בשוטרים ביחס לאירוע הראשון ופציעה ואף מוות באירוע השני, אלמלא התמזל מזלם של הקורבנות.

ד. המניע בביצוע המעשה היה לאומני, גזעני והדבר מהווה שיקול דעת להחמרה.

הנאשם בן 35 והבין אפוא את משמעות מעשיו.

ב"כ המאשימה שרטט לפנינו את מדיניות הענישה בכגון דא. הוא הצביע על פסקי - דין, בהם נדונו אירועים דוגמת האירוע הראשון שבהם הוטלו עונשים שנעו בין 7 ל-11 שנות מאסר ולאירועים דוגמת האירוע השני, בהם הוטלו עונשים שנעו בין 4.5 ל-9 שנות מאסר.

לבסוף, הציע ב"כ המאשימה שנקבע למעשים שנכללו באירוע הראשון מתחם עונש הולם הנע בין 5 ל-8 שנות מאסר ואילו למעשים שבאירוע השני מתחם עונש הנע בין 7 ל-10 שנות מאסר.

ב"כ המאשימה התייחס בסיכומיו גם לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לכך שלחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות (האחת משנת 2017 שעניינה נשיאת נשק שלא כחוק, ירי באזור מגורים והסעת תושב זר השוהה שלא כדין, בגינה נשא מאסר בפועל של 15 חודשים, ושנייה משנת 2012 שעניינה פריצה לרכב, גניבת רכב, חבלה במזיד ברכב והחזקת נכס החשוד כגנוב).

עוד צוין, כי מהתסקיר עלה שנטילת האחריות מצדו הייתה חלקית, כי המעשה המתואר באישום השני הוא נורמטיבי וכי

מכלול התנהלותו נעוץ בהזדהות עם תפיסה קיצונית שנותנת לגיטימציה לאלימות. צוין, כי הוא בקלות עלול להיגרר לסיטואציות שליליות שמקורן בעימותים סביב ענייני דת ללא הפעלת שיקול - דעת מותאם. צוין עוד כי הערכת השירות מדברת על סיכון גבוה להישנות של מקרים דומים אצל הנאשם. מכאן, למד ב"כ המאשימה שבית - המשפט מוסמך במקרה זה לעשות שימוש בסעיף 40 לחוק ולחרוג לחומרה ממתחם הענישה על רקע הצורך בהרחקת הנאשם מהציבור כדי להגן על שלום הציבור וביטחונו. עם זאת, ב"כ המאשימה נמנע מלעתור להחמרה כאמור בשים לב להתנהגות רשויות אכיפת החוק במקרה זה, המהווה נסיבה לקולה לפי סעיף 40א(9). כן הסכים עם טענת ההגנה שהתנהגות זו מצדיקה הקלה מסוימת בענישת הנאשם.

ההגנה

הסנגור המלומד, עו"ד עתאמנה לא הקל ראש בערכים החברתיים המוגנים, שבהם פגעו מעשיו של הנאשם. לדבריו, מעשיו של הנאשם היו מנוגדים לערכים שעליהם גדל אך הדגיש, שאין מקום להעמיס את כל משקל אירועי "שומר החומות" על - גבו של נאשם זה דווקא.

בפתח טיעונו, ציין שלדעתו עניין לנו "באירוע אחד" כמשמעו של מונח זה בסעיף 40ג בשים לב לקשר הענייני ההדוק אשר יש למצוא בין האישומים השונים.

לדעתו, קביעה מלאכותית של כמה מתחמי ענישה ופירוק הפרשה למספר אירועים אין היא אלא פתח בלתי רצוי, שעלול לגרום להחמרה בלתי צודקת בענישה המוטלת על הנאשם. הקשר בין האירועים ברור - רקע המעשים ומניעים נעוצים עמוק באירועי "שומר החומות" ולפיכך אין מקום להתייחס אליהם כאל אירועים נפרדים.

הסנגור אימץ את דבריו ההגונים של ב"כ המאשימה, שלפיהם ראוי להקל במידה מסוימת בעונשו של הנאשם לנוכח התנהלות רשויות אכיפת החוק.

הסנגור הבהיר, שלדעתו התנהגות אנשי - המשטרה אשר עצרו את הנאשם בהחלט מחייבת הקלה של ממש בענישה. הוא ציין, כי הצליח להראות לבית - המשפט שהנאשם עלה לרכב המשטרתי כשהוא אינו חבול אך בזמן הנסיעה ממקום מעצרו (כפר מועאווייה) לתחנת המשטרה הוא נחבל חבלות משמעותיות, שחייבו אשפוזו למשך ארבעה ימים. מיד עם שחרורו מבית - החולים ובעודו פצוע וסובל מכאבים הוא נחקר בידי חוקרי שב"כ. לטענת הסנגור השוטרים העוצרים הודו בשימוש באלימות כלפי הנאשם. על פי עמדה משותפת של הצדדים בעניין זה ראוי להתחשב בחבלתו של הנאשם במהלך מעצרו כטעם להקלה מסוימת בעונשו.

הסנגור ציין, כי הנאשם הודה מיד בחקירתו הראשונה בביצוע המעשים שיוחסו לו. הוא הדגיש את העובדה שמעשיו של הנאשם לא גרמו נזק בלתי - הפיך לאיש (דוגמת נכות או פציעה חמורה). כן הבלית את העובדה שהירי בשוטרים במסגרת האירוע הראשון בוצע ממרחק רב כשהפגיעה הייתה בשלט בלבד.

לדבריו, ירי המבוצע ממרחק גדול נתפס כפחות מסוכן ולפיכך כמצדיק תגובה עונשית חמורה פחות.

עוד הפנה הסנגור את תשומת הלב לכך שההחמרה בענישה המירבית שמקורה בחוק המאבק בטרור במקרה זה היא

מזערית; מכאן שיש ללמוד גזירה שווה מענישתן של עבירות דומות שבוצעו בנסיבות "פליליות" ולא "ביטחוניות".

הסנגור הפנה אל פסקי דין שבמסגרתם הוטלו בגין הצטרפות לארגון עוין, הקמת חולייה במסגרתו, רכישת נשק ובדיקתו, יידוי אבנים, ירי זיקוקים ויידוי בקבוקי - תבעירה עונשים שנעו בין 5 לבין 6 שנים ומחצה (ע"פ 1382/19).

כן הפנה למקרה אחר, שבו הכינו הנאשמים מטעני - צינור להשלכה ובפועל השליכו 3 מטענים שכאלה ואף ירו זיקוקים לעבר מרפסת, שבה התנפצה זכוכית. בגין כל אלה הוטל עונש של 4 שנות מאסר (תפ"ח 3045-07-21).

כן הפנה אל ע"פ 10423/07 בו הורשע נאשם בחבלה חמורה בכוונה מחמירה לאחר שהשתתף בהתקהלות וסייע בביצוע מעשי אלימות שכללו יידוי אבנים בכוונה לפגוע בתושבים פלשתינאים והוטלו עליו במסגרת ערעור המדינה 15 חודשי מאסר בלבד.

הסנגור הפנה אל פסקי - דין נוספים בהם הוטלו עונשים של 4-6 שנות מאסר בגין עבירות, שלטענתו הן דומות לאלו שבוצעו על ידי הנאשם דכאן.

לאור כל אלה, הציע לנו הסנגור לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל-7 שנות מאסר לריצוי בפועל. הוא הפנה אל שורה של נסיבות אישיות, המחייבות, לטענתו להקל בעונשו של הנאשם - הפגיעה הקשה במשפחתו של הנאשם כעולה מדברי רעייתו; היותו נתון במעצר תקופה ארוכה במעמד של עצור ביטחוני כשנשללות ממנו זכויות בסיסיות כגון ביקורים וכיוצ"ב; הודאת הנאשם במיוחס לו בהליך השיפוטי מיד לאחר תיקון כתב - האישום. במסגרת הודאתו בחקירה, הוא הסגיר את כלי - הנשק שבו החזיק; לדעת הסנגור, מכלול האמור בתסקיר שירות המבחן איננו מצדיק החמרה בדינו של הנאשם. המניע לביצוע המעשים היה ידוע והנאשם בחר להימנע מלנסות להטעות את שירות המבחן בעניין זה; הסנגור ציין, שלנוכח חומרת העבירות בעשייתן הורשע הנאשם קשה היה לצפות להמלצות טיפוליות מצד שירות המבחן.

לפיכך, סבר הסנגור, שנכון למקם עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם ולהסתפק בהטלת מאסר בן 4 שנים.

דברו האחרון של הנאשם

בדברו האחרון הביע הנאשם חרטה על מעשיו והכיר בטעות הקשה הגלומה בהם. הוא ציין את הנזק הגדול שגרם למשפחתו ולו עצמו. הוא ציין כי הוא מעוניין, בהקדם האפשרי, לחזור לביתו כדי לגדל את ילדיו ולשמור על משפחתו.

דין והכרעה

באורח נס, המעשים החמורים אשר בעשייתם הורשע הנאשם שלפנינו, לא גרמו לפגיעה בנפש או לפגיעה חמורה בגוף. דומה, שזו הנסיבה המשמעותית היחידה לקולה הניצבת לזכותו בבואנו לגזור לו עונש.

הנאשם שלפנינו בחר בדרך האלימות הבלתי - מרוסנת כנתיב להבעת מחאה, להשמעת טרזניה ולהעלאת קול - זעקה. דומה, ששימוש בנשק והזיקקות לאלימות היא עבורו דרך - חיים. שנאתו העיוורת ויצר הנקמה שבער בו לאחר שהאמין

שכוחות הביטחון הישראליים פגעו בקדושת מסגד אל - אקצא העבירו אותו על דעתו והביאו אותו לירות בשוטרים באורח בלתי - מובחן כאשר בכוונתו לגרום להם - לאחד או ליותר מהם נכות או מום שמא חבלה חמורה.

עניין לנו במי שנתן את הדין כבר בעבר על עבירות של נשיאת נשק ושימוש בלתי - מורשה בו וריצה 15 חודשי מאסר בגין עבירות אלו. דומה שבעונש זה, אשר נגזר לו בשנת 2017 בבית - משפט זה לא היה כדי להרתיעו כלל ועיקר; הא ראה - שנים ספורות אחר כך, שב והסתבך בעבירות של נשיאת נשק ושימוש בו; הפעם היה זה כלפי שוטרים ואנשי ביטחון; הפעם היה זה במסגרת אירועים אלימים אשר שטפו את המדינה כשרקעם לאומני וגזעני.

עונשו של הנאשם בגין מעשיו הגזעניים המתוארים לעיל חייב להיות חמור ומרתיע; הוא חייב להיות כזה אשר יהא בו כדי להרחיקו מהציבור למשך תקופה ארוכה; כזה אשר יטמון בחובו מסר מחמיר דיו כדי להרתיע את הנאשם מלבצע מעשים שכאלה. הענישה המוטלת עליו חייבת לשקף את הסלידה ממעשיו; את שאט הנפש מביצועם; עליה להיות תמרור אזהרה ברור וחד לו ולשכמותו שביצוע מעשי אלימות חמורים ומסכני חיים כלפי אנשי - ביטחון צפוי להסתיים בעונש חמור, כזה אשר יטה את מאזן הכדאיות בבירור נגד ביצועם.

אכן, בחברה דמוקרטית יש מקום להפגנות, למחאות ולהבעת דעה. דא עקא, שום חברה דמוקרטית לא תוכל לספוג מעשי אלימות כה קשים דוגמת אלו שבוצעו במהלך מבצע "שומר החומות" על ידי מתפרעים ומתקוממים אלימים; שום חברה דמוקרטית לא תוכל להשלים עם ביצוע מעשים אלימים ומשולחי - רסן דוגמת אלו שבוצעו בידי הנאשם שלפנינו. דברים אלה מקבלים משנה תוקף בשים לב לכך שהמעשים כוונו כלפי אנשי ביטחון אשר ממלאים תפקידם בשמירה על ביטחון הציבור ועל הסדר הציבורי. מעשים מסוג זה אינם אלא מעשי התרסה כלפי המשטר והשלטון. הם מהווים ניסיון לבצע הפיכה שלטונית בכוח הזרוע. טעם זה אף הוא מחייב הטלת ענישה מחמירה וכואבת וזו גם כוונת המחוקק עת קבע שמעשים המבוצעים ממניע לאומני או גזעני ראויים לענישה חמורה יותר.

דברים כלליים אלה מבטאים את הרוח, החייבת לנשוב עת באים לגזור עונשו של נאשם כדוגמת זה שלפנינו. רוח זו חייבת ללוות את תהליך שקילת העונש הראוי להיות מוטל עליו. היא חייבת להתוות את היקף הענישה, את עוצמתה ואת תכליתה.

תהליך גזירת העונש, מאז תיקון 113 לחוק העונשין הוא תהליך מובנה, שמטרתו להסדיר את שיקול - הדעת השיפוטי עת באים לגזור עונש. מעל לתהליך כולו משתרר עקרון ההלימה, שהוא העיקרון המנחה בענישה. על העונש להלום את מעשה העבירה בהתאם לנסיבות ביצועו ומתוך התחשבות בנסיבותיו האישיות של העבריין.

נקודת המוצא עת באים לגזור לנאשם עונש היא קביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה שבעשייתם הורשע.

מתחם עונש הולם ייקבע לכל אירוע בנפרד (סעיף 40ג לחוק) אך מקום בו מתקיים "קשר הדוק" בין האירועים השונים הנבחנים ניתן לקבוע מתחם עונש הולם אחד כולל המשקף את מכלול העבירות שבוצעו בידי הנאשם.

בשאלה אם עניין לנו כאן באירוע אחד שמא בשני אירועים נפרדים נחלקו דעות הצדדים. המאשימה סברה שעניין לנו כאן בשני אירועים נפרדים; ואילו הסנגור המלומד סבר, שמבחן הקשר ההדוק, שנקבע בפרשת ג'אבר שנדונה לפני בית המשפט העליון, מחייב לקבוע שעניין לנו באירוע אחד בשים לב לרקע המשותף לשני האישומים, לסמיכות הזמנים של ביצועם, לקשר הענייני שבין עובדות האישום השני (תקיפה תוך כדי מעצרו) לבין עובדות האישום הראשון (המעשים שבגינם הגיעו כוחות הביטחון לעצרו) ועוד.

לאחר ששקלנו בדבר, מצאנו לקבל את עמדת המאשימה ולקבוע בבירור, כי עניין לנו כאן בשני אירועים נפרדים לחלוטין, אשר הקשר הקיים ביניהם, גם אם איננו רופף לחלוטין, ודאי אינו עומד במבחן "הקשר ההדוק" שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון (ראו בהרחבה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ברק-ארז, ניתן ביום 29.10.14; ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 30.7.15) האמור במעשי עבירה שונים ונפרדים; **האישום הראשון** עוסק בירי לעבר שוטרים תוך שימוש באקדח שאותו החזיק הנאשם שלא כחוק מזה זמן; המעשה בוצע בצומת עין - אברהים ובמהלכו נורו יריות לעבר שוטרים, שאישו את הצומת. **האישום השני** עוסק במעשים שבוצעו כמעט יומיים אחר - כך; האמור במעשה של זריקת רעפים מגג בית אל עבר אנשי ביטחון (אנשי שירות הביטחון כמו גם אנשי - המשטרה); בפועל פגעו הרעפים באנשי כוחות הביטחון וגרמו לחבלה לאיש שב"כ ורגישות ביד לאיש משטרת - ישראל. למעט המניע הלאומני, אשר ליווה את שני האישומים יקשה למצוא חוט מקשר משמעותי בינם ונכון הוא, לטעמנו, גם מטעמים של מדיניות משפטית ראויה להשקיף על כל אחד מהם, כאל אירוע נפרד, אשר לו יש להתאים מתחם עונש הולם מתאים (ראו לעניין זה: ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל, ניתן ביום 3.9.15).

נפנה כעת לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה שבוצעו על ידי הנאשם והמרכיבים את **האירוע הראשון**

אין למעשה חולק על כך, שמעשיו של הנאשם - הצטיידות באקדח המוחזק שלא כחוק, נשיאתו עימו וביצוע ירי לעבר שוטרים ממרחק של 100 מטרים (מרחק אפקטיבי), **פוגע בערכים בסיסיים של ריבונות המדינה, שלטון החוק, הסדר הציבורי, שלומם וביטחונם של אנשי משטרה שפעלו בעת מילוי תפקידם. ביצוע המעשים תוך כדי ובמסגרת ההתפרעויות שנועד להתקומם נגד פעולות המדינה במסגרת מבצע "שומר החומות" מקצין עוד יותר את עומק הפגיעה בערכים הללו. מידת הפגיעה בערכים האמורים גבוהה מאוד.** דומה, שמעטים המעשים, אשר אותם יכול אדם לבצע על - מנת לפגוע בריבונות המדינה, ובשלטון החוק ואשר מהווים פגיעה גדולה יותר בערכים הללו מאלו שאותם ביצע הנאשם שלפנינו - ירי בשוטרים ממרחק יעיל עת הללו פועלים להשלטת הסדר תוך כדי התקוממות אלימה בזמן מבצע צבאי וכשאזרחי המדינה נתונים למתקפות טילים חוזרות ונשנות מצד אויב חיצוני.

על חומרתן של עבירות האלימות שבוצעו ממניע גזעני בזמן מבצע "שומר חומות" עמד כב' השופט ע' פוגלמן במסגרתו של ע"פ 901/22 מדינת ישראל נ' אסווד (ניתן ביום 24.2.22) בציינו כדלהלן-

"...כאמור, כאשר מדובר בעבירות אשר מבוצעות ממניע גזעני, באיזון בין שיקולים אלה לבין שיקולי הרתעה והגנה על שלום הציבור, יש לתת משקל מוגבר לשיקולים האחרונים. יש מקום ליתן משקל מתאים גם לפרק הזמן שבו נעברו העבירות, במהלכו הייתה האוכלוסיה האזרחית נתונה למתקפה של אלפי רקטות, כפי שמתואר בכתב האישום המתוקן, ובמקביל התעורר גל של הפרות סדר והתפרעויות אלימות, שכלל תקיפת כוחות הביטחון, כמו גם תקיפת אזרחים יהודים וערבים. גם בכך יש להקρίין גם

על אפיוני החומרה של ההתפרעות והעבירות האחרות שבוצעו ממניע של גזענות.."

ודוקו, "מעשה טרור" מוגדר בחוק המאבק בטרור, בין היתר, כך -

"מעשה טרור" - מעשה המהווה עבירה או איום בעשיית מעשה כאמור, שמתקיימים לגביהם כל אלה:

(1) הם נעשו מתוך מניע מדיני, דתי, לאומני או אידאולוגי;

(2) הם נעשו במטרה לעורר פחד או בהלה בציבור ..."

כפי שפורט, עסקינן במסגרתו של אירוע זה בעבירות שעניינן מעשה טרור של חבלה בכוונה חמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, **בצירוף לסעיף 37 לחוק המאבק בטרור**; פעולה בנשק למטרות טרור (החזקה והובלה) **בניגוד לסעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור**; החזקת נשק, בניגוד לסעיף 144(א) לחוק העונשין.

לנתונים אלו נפקות ממשית בכל הנוגע להחמרת הענישה, שכן חוק המאבק בטרור -

"...נועד להרחיב ולחדד את ארגז הכלים של רשויות החוק במלחמת החורמה שמנהלת מדינת ישראל נגד תופעת הטרור, על מורכבותה ופניה הרבות והמסוכנות. **יחד עם הכלים השונים שנוספו לארגז, ביקש המחוקק להתוות מדיניות ענישה מחמירה בעבירות טרור. לצד עבירות חדשות שנקבעו, נקבעה בסעיף 37 לחוק הוראת החמרה כללית, לפיה "העובר עבירה שהיא מעשה טרור [...] דינו - כפל העונש הקבוע לאותה עבירה אך לא יותר מ-25 שנים"** (למעט מקרים חריגים המפורטים בסעיף). **התפיסה שביסוד החמרת הענישה, היא שהיותה של עבירה מסוימת 'מעשה טרור' כהגדרתו בחוק, הריהי 'נסיבה מחמירה אינהרנטית'; יחודן של עבירות אלו מצדיק "הדגשה מיוחדת הן של תכלית ההרתעה בענישה, והן של עיקרון הגמול"** (ראו: דברי הסבר להצעת חוק המאבק בטרור, התשע"ה-2015, ה"ח הממשלה 1066, 1104)... הנה כי כן, המחוקק הורה על החמרת הענישה ועל עליית מדרגה במאבק בטרור במישור המשפט הפלילי. ואם זוהי מצוות המחוקק, הרי שתפקידו של בית המשפט - ליישמה. **לא נוכל אפוא להנחות את עצמנו עוד לפי מדיניות הענישה שנהגה עובר לכניסתו של חוק המאבק בטרור לתוקף, ולהותיר את הוראות החוק בבחינת משפט עלי ספר, 'הלכה ואין מורין כן'...**" (ע"פ 1466/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקאות 11-12, ניתן ביום 22.7.20). (ההדגשות אינן במקור).

ויובהר, מכיוון שהעונש המרבי הקבוע לצדה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה בהתאם לסעיף 329(א)(2) לחוק העונשין הינו 20 שנות מאסר, בהתאם להוראות סעיף 37 העונש המרבי הקבוע לצדה של עבירה זו בנסיבות "מעשה טרור" **הינו 25 שנים**.

על חומרתה של העבירה שעניינה חבלה בכוונה מחמירה, בניגוד לסעיף 329(א) לחוק העונשין, עמד כב' השופט י' אלרון במסגרתו של ע"פ 8244/17 מדינת ישראל נ' פלוני (ניתן ביום 21.6.18), בצינו כדלהלן:

"עבירת אלימות חמורה מסוג זו שהורשע המשיב בביצועה, המכוונת כלפי גופו של אדם והפוגעת בגיעה אנושה בכבודו ובזכות לשלמות גופו, מחייבת השתת עונש מאסר בפועל לתקופה ארוכה ומשמעותית, אשר תביא לידי ביטוי הולם את שיקולי ההרתעה; הן הרתעתו של מבצע העבירה מלשוב ולבצע עבירות דומות בעתיד הן הרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות אלימות אשר פשו

כנגד בחברה הישראלית".

עולה מן המקובץ, כי מדיניות הענישה בעניינה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה, אשר נעברת שלא מתוך "מעשה טרור", הינה, ככלל, מחמירה [ראו למשל: ע"פ 8244/17 המוזכר לעיל - שבמסגרתו הושתו 6 שנות מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 3958/16 אבקסיס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.3.17) - שבמסגרתו הושתו 6 שנות מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 1222/17 אבו גנאם נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.6.17) - שבמסגרתו הושתו 5 שנות מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 9928/16 טהה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.1.18) - שבמסגרתו הושתו 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל; ע"פ 6931/16 מדינת ישראל נ' בריגתי (ניתן ביום 5.6.18); ע"פ 7374/07 שמאי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 16.11.09); ע"פ 768/13 נאסר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29.10.14); ע"פ 7142/18 מדינת ישראל נ' דכור (ניתן ביום 29.5.19); ע"פ 4263/14 נעאם נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 2.6.15); ע"פ 722/12 מריח נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.11.12); ע"פ 615/12 שושן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.2.13); ע"פ 5908/15 מדינת ישראל נ' פלאח (ניתן ביום 4.2.16)]; עבירה מסוג זה שבוצעה מתוך מעשה טרור ראוי, לפי הפסיקה, לתגובה עונשית המבטאת עליית מדרגה בחומרתה.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרתו של ע"פ 6533/18 חשים נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.2.20) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, שבמסגרתו הושת על המערערת (הנעדרת עבר פלילי) עונש מאסר בן 10 שנים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל בגין ביצוע של עבירות שעניינן חבלה בכוונה מחמירה בנסיבות של מעשה טרור לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, בצירוף סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, וכן החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186 לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המערערת נסעה ממקום עבודתה בא-ראם אל עבר בית חנינא. כאשר הגיעה למחסום קלנדיה. בהגיעה למחסום, צייתה המערערת להוראת חייל שניצב במקום, ועצרה את מכוניתה. החייל החל לחצות את נתיב הנסיעה שלפניה; בעוד המערערת המתינה עד שיעבור אל מול מכוניתה. אז, לחצה המערערת על דוושת הגז והאיצה את נסיעת מכוניתה. מכוניתה פגעה בחייל, ומעוצמת הפגיעה הוא נהדף על מכסה המנוע והתגלגל אל הכביש. המערערת המשיכה בנסיעתה, פגעה במכונית אחרת, סטתה מנתיב הנסיעה, ונעצרה ב'בטונדות' שהוצבו במקום. לאחר מכן, בעודה ישובה במכוניתה, שלפה המערערת סכין והניפה אותה, תוך כדי שהיא קוראת, כי אין אלוהים לבד מאללה ומוחמד הוא שליחו. בשלב זה, נעצרה על-ידי כוחות הביטחון. (ראו בנוסף: ע"פ 3708/21 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 13.7.21 - שבמסגרתו הושתו 6 שנות מאסר לריצוי בפועל).

אל כל נתונים אלו יש לשקלל ולהוסיף את הוראות סעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור, המתייחסות להובלה והחזקת נשק מתוך מטרה לקדם ביצוע של מעשה טרור -

"המחזיק, רוכש, מוכר, מייצר, מתקן, מייבא, מייצא, מוביל, מתווך, מפז או עושה עסקה אחרת בנשק, במטרה לקדם פעילות של ארגון טרור או ביצוע מעשה טרור או לסייע לפעילות או ביצוע כאמור, והכול בין בתמורה ובין שלא בתמורה, דינו - מאסר 20 שנים או קנס פי עשרה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין".

כאן המקום להזכיר, כי עסקינן "בהכפלת הענישה", בכל הנוגע לעבירה שהיא חמורה דיה בפני עצמה, שכן ללא החמרה דלעיל, מי שמוביל נשק בלא רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו, בהתאם לסעיף 144(ב) לחוק העונשין דינו - מאסר עשר שנים כעונש מרבי.

לא זו אף זו, בנסיבות העניין שלפנינו יש מקום לשקלל את חומרתה הכללית של **עבירת החזקת נשק בניגוד לסעיף 144(א) לחוק העונשין**, שאף אותה ביצע הנאשם, בנפרד וללא קשר "למעשה טרור". עמד על כך כב' השופט מזוז במסגרתו של ע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (ניתן ביום 15.11.19) בציינו כדלהלן:

"ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש לגידולן של תופעות אלה. **מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן**" (ההדגשות אינן במקור)

דברים אלו מדברים בעד עצמם בכל הקשור לביצוען של עבירות שעניינן הובלה והחזקה בלתי חוקית של נשק; מובן כי הצטברות של עבירות הובלת נשק מתוך מעשה טרור בצירוף להחזקת נשק בלתי חוקית מחמירות עוד יותר את מצבו של הנאשם ומחייבות החמרה נוספת בעונשו. [לפסיקה בעניין זה, ללא הצטרפות מעשה טרור, ראו למשל: ע"פ 4077/22 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.7.22); ע"פ 3877/16 **ג'באלי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.11.16); ע"פ 587/22 פ"פ 578/22 **נאעסה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.5.22); ע"פ 5813/21 **ג'בארין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.5.22 - בגין החזקת נשק שלא כדין)].

לסיום, נוסיף ונציין, כי אך לאחרונה סבר המחוקק כי הגיעה שעת ההחמרה בענישה בכל הנוגע לאלו המורשעים בעבירות נשק. לפיכך, במסגרתו של תיקון מס' 140 לחוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938) עוגנו **עונשים מזעריים** בכל הנוגע לעבירות שעניינן החזקה, הובלה או סחר בנשק שלא כדין. בתיקון נקבע, כי העונש שיוטל על העבריין במקרים אלו "לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו; ...". (הוראה זו נכנסה לתוקפה ביום 8.12.21) **תיקון החוק הנ"ל אמנם אינו חל על ענייננו**, אולם לשיטתנו, אין להתעלם מרוח המחוקק הנושבת ממנו והעולה מתכלית חקיקתו; מדובר בנדבך נוסף ומשמעותי במערכה למיגור תופעת ההחזקה המפושטת של נשק בלתי חוקי והשימוש בו.

עולה מן המקובץ, כי הקו המנחה המשורטט על ידי בית המשפט העליון בכגון דא הוא **קו מחמיר המחייב הטלת עונשים הולמים ומרתיעים**.

מכאן, נבחן את **נסיבות ביצוע העבירות** -

מעשהו של הנאשם היה מתוכנן. בוודאי כך החזקת הנשק, נשיאתו וכך גם מעשה הירי, אשר בוצע לאחר הצטיידות בנשק ובנסיעה לצומת, בה בוצע הירי. הנאשם ביצע את המעשים לבדו. עם זאת, הוא הפך עצמו לחלק מקבוצה של מתפרעים בצומת עצמה ולקבוצה גדולה של פורעי - חוק ברחבי המדינה כולה. **כתוצאה מהירי עלול היה להיגרם אובדן חיי אדם בדמות מותם של שוטרים ולמצער פציעתם החמורה.** באורח נס, לא נגרמה כל פגיעה בנפש או בגוף כתוצאה מהירי. הסיבות שהוליכו את הנאשם לבצע את המעשים הם עצמם נסיבה המחמירה מאוד את ההשקפה על מעשיו - האמור בטעמים לאומניים מובהקים, רצונו להביע מחאה על פעילות מדינת ישראל במסגד "אל

אקצא" במהלך מבצע "שומר החומות" אשר היה בעיצומו.

הנאשם הבין היטב את משמעות מעשיו (מה גם שהורשע בעבר בעבירות נשק וריצה עונש מאסר בגינה) יכול היה וצריך היה להימנע מלבצעם.

בבואנו לקבוע מתחם ענישה הולם למעשים מושא פרט האישום הראשון מצאנו לקבוע **מתחם הנע בין 5 לבין 8 שנות מאסר לריצוי בפועל**, כפי שהוצע על ידי המאשימה. יאמר מיד, האמור במתחם שהוא לטעמנו מקל מאוד ביחס לראוי בנסיבות העניין ובשים לב לאופי העבירות שבהן מדובר ולסיכון העצום אשר בו הועמדו חיי השוטרים **אך בית - המשפט לא ישים עצמו קטגור יותר מהקטגור, כידוע.**

פרט האישום השני

בכל הנוגע לפרט האישום השני, גם כאן נפגעו ערכים מהדרגה העליונה - חיי אנשי כוחות הביטחון הועמדו בסיכון ומכאן, שנפגע ערך קדושת החיים;

המעשים בוצעו על רקע פעילות אחיפת הסדר הציבורי ושלטון החוק. ומכאן שערכים אלו נפגעו גם כן. עוד ראוי להדגיש, כי המעשים בוצעו בזמן ועל רקע מבצע "שומר החומות" והמניעים הלאומניים המפורטים לעיל, מה שמלמד על פגיעה בערכי ריבונות המדינה.

מידת הפגיעה בערכים הללו היא גבוהה למדי. רמת הסיכון בה הועמדו חיי אנשי כוחות הביטחון לא הייתה מבוטלת; פגיעת המהומות בשלטון החוק ובסדר הציבורי אף היא הייתה ממשית.

באשר למדיניות הענישה הנוגעת לאירוע זה (השני), מזכיר כי כאן עסקין בביצוע של שתי עבירות של **חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין בצירוף לסעיף 37 לחוק המאבק בטרור**. בכל הנוגע לחומרתה של עבירה זו ולפסיקה הרווחת בעניינה אין צורך לחזור על כל הדברים שנכתבו לעיל בהתייחס לאירוע הראשון בו נכללה עבירה זהה אשר בוצעה ממניעים דומים. ככלל, ברי כי לביצוע של **שתי עבירות** מהסוג הנ"ל (בניגוד לאחת שבוצעה במסגרתו של האירוע הראשון) נלמדת נפקות ממשית, המצביעה על צורך בהחמרת העונש ובשרטוט מתחם הענישה ההולם. בל נשכח, כי אל עבירות אלו נלוותה עבירה נוספת שעניינה תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין [ראו לעניין זה למשל: רע"פ 6819/19 **סרוסי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.10.19); עפ"ג 36931-06-15 **מדינת ישראל נ' חלפון** (ניתן ביום 16.11.15); רע"פ 3158/18 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 26.6.18); רע"פ 3681/19 **שבתאי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.6.19)].

נעניין בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות הנ"ל -

האמור בעבירות אשר לפחות באורח חלקי היו מתוכננות. הנאשם לא היה נתון תחת סיכון כלשהו; הוא השקיף מגג הבית אליו נמלט, ראה את אנשי כוחות הביטחון עומדים להיכנס לביתו וקיבל החלטה מודעת לפגוע בהם ולסכן את

חייהם. כאמור לעיל, הוא ביצע את המעשה לבדו אך אין ניתן לנתקו מתופעת ההתקוממות האלימה ופורעת החוק אשר מעשהו היה חלק ממנה. צפוי היה להיגרם נזק כבד מאוד פועל יוצא של מעשיו. זריקת רעפים כבדים מגובה רב אל עבר ראשיהם של בני - אדם העומדים חסרי - הגנה בתחתית המבנה היא פעולה מסוכנת ומסכנת - חיים וברור, כי על הנאשם היה לשקול את האפשרות שהמעשה עלול לגרום למוות. בפועל, כמפורט לעיל, נגרמו חבלות ופציעות קלות בלבד לאנשי הביטחון שעל ראשם ניתך הרעף. כאמור לעיל, מניעיו וסיבותיו של הנאשם לבצע את המעשה מחמירים - המעשה היה חלק מתפיסת - עולם לאומנית והתקוממות נגד השלטון בישראל; כמו - כן נעשה המעשה על רקע פעולה שיטורית שנועדה לעצרו ובמובן זה היה בו כדי לפגוע פגיעה נוספת בשלטון החוק ובסדר הציבורי. הנאשם הבין היטב את הפסול שבמעשה, יכול היה וצריך היה להימנע מלבצעו.

בהתחשב בכל אלה, מצאנו לנכון לקבוע מתחם **עונש הולם הנע בין 7 ל-10 שנות מאסר לריצוי בפועל** כפי שהציע ב"כ המאשימה. שוב, סברנו שמתחם זה הוא נמוך לעומת המתחם הראוי אך נימנע, כדרכנו מלהחמיר יותר משהציעה המאשימה.

קביעת העונש המתאים לנאשם

מצאנו לנכון, בהתאם לסמכות הנתונה לנו בסעיף 40ג(ב) לחוק **לגזור עונש כולל** לכלל האירועים בשים לב למתחמי העונש ההולם אשר קבענו לעיל ומתוך התחשבות, כמצוות סעיף 40ג(ג) להתחשב במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן תוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין תקופת המאסר של הנאשם לרצות.

טרם בואנו לקבוע לנאשם את העונש המתאים נבחן שלושה עניינים -

(א) העונש המוטל על הנאשם יביא בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, מאלו המנויות בסעיף 40יא לחוק.

(ב) נביא בחשבון שיקולינו את הסכמת הצדדים, שלפיה, מעצרו של הנאשם לווה בשימוש באלימות כלפיו, אשר יכול שחלקה חרג מהמידה הראויה באורח המחייב התחשבות לקולה בשיקול זה.

(ג) טעמים שבהרתעת היחיד והרתעת הרבים מחייבים החמרת העונש בתוככי מתחם העונש ההולם לנוכח הסיכוי, כי יש צורך בהרתעת הנאשם עצמו ורבים אחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות בעלו אופי דומה (ראו לעניין זה את סעיפים 140'ו; ו-140ז' לחוק).

נפנה כעת לעיין **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות**, הן נסיבות האישיות של הנאשם -

עונש מאסר ממושך וודאי יפגע בנאשם ובבני - משפחתו ובפרט ברעייתו ובילדיו הצעירים, אשר יותרו תקופה ממושכת ללא דמות - אב בבית, בלא מפרנס ודואג, אשר דאג לכל מחסורם טרם מעצרו. פועל יוצא של ביצוע העבירה נעצר הנאשם; הוא שוהה במעצר מזה זמן ארוך (כשנה ומחצה) בתנאים השמורים לעצורים ביטחוניים, על המשמעויות

הנובעות מכאן. הנאשם נטל אחריות על מעשיו במובן שהודה בפני חוקרי השב"כ ולאחר שמיעת חלק מפרשת הראיות לפנינו ותיקון כתב - האישום (מעבירה חמורה יותר לעבירה שעניינה חבלה בכוונה מחמירה ממניע לאומני טרוריסטי) גם בפנינו. מכאן, שהוא זכאי להתחשבות בהודאה ובקיצור ההליך השיפוטי בעת גזירת עונשו.

עיון בתסקיר שירות המבחן מלמד, שמשפחתו נורמטיבית ותומכת והתאכזבה מאוד ממעשיו וממעצרו; התרשמנו שגם רעייתו חשה אכזבה עמוקה על מעורבותו בפרשה כאן. עברו הפלילי של הנאשם איננו נקי. בעיקר ראוי להתחשב לחומרה בכך שהורשע בעבירה - נשק בשנת 2017 וריצה 15 חודשי מאסר בגין כך. מכאן, שיש להחמיר עמו על - מנת שהמסר העונשי יעבור באורח מיטבי הפעם ויבהיר לנאשם כי ביצוע עבירות אלימות או עבירות טרור תוך שימוש בנשק צפוי להביאו לתקופות ממושכות של מאסר מאחורי סורג ובריא.

כמפורט לעיל ובהתאם להסכמת הצדדים, יש להימנע ממיצוי הדין עד תום עם הנאשם בשים לב להסכמת הצדדים שלפיה רשויות אכיפת החוק נהגו שלא כשורה בעניינו, במובן שנעשה שימוש בכוח מופרז בשלבי מעצרו הראשוני השונים ובפרט שעה שהוסע ממקום מעצרו אל תחנת המשטרה.

סוף דבר

לאחר שהבאנו בחשבון את מכלול השיקולים דלעיל, ולאחר שקלול כל העבירות שבעשייתן הורשע הנאשם ונסיבותיו האישיות כמו גם צורכי הרתעת היחיד והרבים, מצאנו, לאחר שהבאנו בחשבון את הסכמת הצדדים בדבר הצורך להקל קמעא בדינו לנוכח התנהלות בלתי - ראויה של גורמי אכיפת החוק, כמפורט לעיל, להעמיד את עונש המאסר לריצוי בפועל שאותו באים אנו להטיל עליו על 15 שנים.

יוצא, אפוא, שמוטלים על הנאשם עונשים כדלקמן:

(א) 15 שנות מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו;

(ב) 24 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירת אלימות מסוג פשע, בצירוף לסעיף 37 לחוק המאבק בטרור

(ג) 18 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה על סעיף 144 (עבירות בנשק) לחוק העונשין

(ד) 9 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור משך 3 שנים עבירת אלימות מסוג עוון.

(ה) קנס בסך ₪ 10,000 שישולם ב-10 תשלומים שווים החל ביום 1.1.23.

זכות ערעור כחוק

ניתן והודע היום, י"ד כסלו תשפ"ג, 08 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.

א. באומגרט, שופט

ע. קוטון, שופט

א. לוי, שופט [אב"ד]